

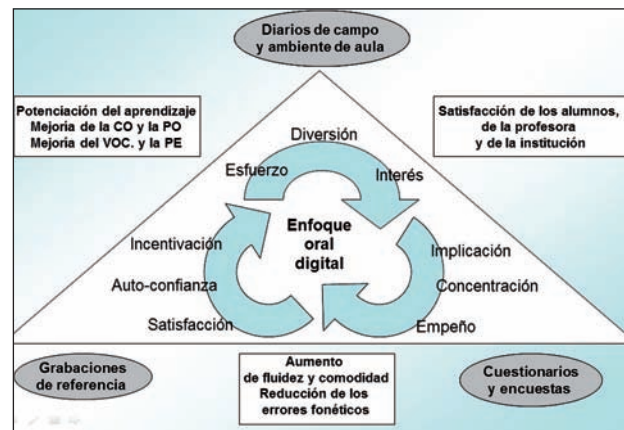
Estudis i investigacions

EXCEL·LENT TESI sobre un mètode didàctic INNOVADOR en francès

Enfocament oral i recursos digitals en un curs de francès com a llengua estrangera (FLE) és el nom de la tesi amb què Mireille Spalacci, professora de francès de l'EUHT CETT-UB, es va doctorar el passat mes de juny, amb una qualificació d'excel·lent. El treball planteja i analitza una proposta didàctica duta a terme a les aules de Francès troncal del CETT, durant el curs 2007-2008, a fi de millorar la pronunciació de l'alumnat mitjançant activitats exclusivament auditives i orals concebudes per l'autora amb recursos digitals. El treball l'ha dirigit el Dr. Francisco José Cantero, del Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura de la Universitat de Barcelona.

Tradicionalment, l'ensenyament de la pronunciació a les aules de francès consisteix a aplicar estratègies de fonètica correctiva que apunten principalment els errors, i exerciten la discriminació i la producció correcta dels sons. Encara que es considerin eficaços i necessaris, els exercicis de correcció fonètica no agraden gaire ni a l'alumnat ni al professorat, i sovint no es fan a classe per manca de temps. Per aquesta raó, investigadors com ara Aubin, Bartoli, Cantero, Iruela o Lhote assenyalen que cal trobar noves vies per ensenyar la pronunciació (la forma material de la llengua oral), que s'ha de deixar de confondre amb la fonètica (l'estudi dels fonemes). Cal abandonar l'enfocament fonològic orientat envers els sons de la llengua, i centrar-se més en l'eficàcia fònica basada en el desenvolupament de l'oralitat, que inclou la comprensió auditiva. En efecte, l'audició juga un paper central però, segons Lhote, escoltar no és suficient; es necessita la interacció dels tres vectors de la comunicació oral: percepció-comprensió-producció. D'altra banda, Cantero argumenta que l'adquisició fònica només s'aconsegueix per mitjà de la llengua oral i sense la intromissió de la lectoescriptura. Malauradament, a les nostres aules la llengua escrita és omnipresent en totes les operacions d'aprenentatge, i l'adquisició de les llengües estrangeres es realitza essencialment per escrit, fet que provoca les dificultats de comprensió auditiva i de pronunciació que podem observar.

Amb la finalitat d'aplicar un enfocament oral propici per al desenvolupament de la pronunciació, la professora-investigadora Mireille Spalacci va dissenyar una proposta didàctica que consistia en una sessió setmanal d'activitats orals a l'aula d'informàtica del CETT, durant un semestre. Va anomenar *enfocament oral digital* al plantejament metodològic, ja que potencia la dimensió oral de la comunicació -escoltar, comprendre i produir-, mitjançant

procediments orals i materials digitals lingüístics (textos orals en format MP3) i instrumentals (activitats creades i realitzades amb recursos digitals). Va elaborar el dispositiu d'activitats utilitzant els programaris gratuïts Audacity (editor de so), Hot-Potatoes (generador d'exercicis autocorrectius) i Nvu (editor html). Durant cada sessió a l'aula d'informàtica, l'alumnat havia de realitzar en parella tasques orals amb la prohibició d'escriure. No es podien prendre notes durant les comprensions auditives ni preparar per escrit els diàlegs que gravarien amb l'Audacity.

Els diaris d'observació d'Spalacci evidencien que els procediments exclusivament orals costaven a l'alumnat però fomentaven la seva implicació, ja que se sentia reptat per la dificultat de no poder escriure, i això feia que s'hagués d'esforçar i concentrar molt. El component lúdic del exercici auditiu creats amb Hot-Potatoes feia que l'alumnat s'afanyés mentre s'entretenia. Pel que fa a les gravacions del "Jeux de rôles", el fet de no poder escriure ni llegir les oracions dels diàlegs l'obligava a memoritzar i a fixar-se més en la interpretació, i a assajar abans de gravar-se.

Per valorar l'evolució de la pronunciació, es van recollir gravacions al principi i al final del curs, i es va constatar que tot l'alumnat havia millorat en fluïdesa i s'expressava amb més comoditat. Els qüestionaris d'opinions finals evidencien la satisfacció unànime per haver fet "tant d'oral" durant el curs. Tot i no ser conscients dels progressos en pronunciació, la majoria assegurava parlar i entendre amb més rapidesa el francès i haver ampliat molt el vocabulari. També deien que, treballant en parella i amb recursos digitals, s'aprenia més que amb procediments tradicionals. De fet, es va constatar que la comprensió escrita també va millorar significativament. La triangulació final dels resultats de la investigació (figura adjunta) apunta que l'enfocament oral digital aplicat va generar una sinergia de factors motivacionals que van afavorir l'aprenentatge de la llengua en la seva globalitat, oral i escrita.

Actualment, la professora està adaptant aquesta metodologia oral al nou perfil de l'alumnat de francès del Grau en Turisme. ■